

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2000 Julkaistu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2000 N:o 1108—1113

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1108	Merimiesten palkkaturvalaki	2953
1109	Laki konkurssisäännön 31 §:n muuttamisesta	2960
1110	Laki Elintarvikevirastosta	2961
1111	Laki Eläinlääkintä- ja elintarvike tutkimuslaitoksesta	2963
1112	Laki eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain muuttamisesta .	2966
1113	Maa- ja metsätalousministeriön asetus levitettäviä ravintorasvoja koskevista vaatimuksista annetun neuvoston asetuksen valvonnasta	2968

N:o 1108

Merimiesten palkkaturvalaki

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Merimiesten palkkaturvalain tarkoituksena on turvata merimieslaissa (423/1978) tarkoitettujen työntekijän työsuhteesta johtuvien saatavien maksaminen työnantajan maksukyvyttömyyden varalta.

2 §

Viranomaiset

Palkkaturva-asioita hoitava ministeriö, jäljempänä ministeriö, ohjaa lain toimeenpanoa sekä vastaa palkkaturvajärjestelmän kehittämisestä.

Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus tekee päätöksen palkkaturva-asiaissa sekä

huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

2 luku

Palkkaturvan saamisen edellytykset

3 §

Saatavaa koskevat edellytykset

Palkkaturvana maksetaan merimieslaissa tarkoitettujen työntekijän työsuhteesta johtuvia saatavia, joiden peruste ja määrä on saatu selvitettyä.

4 §

Hakemuksen määräaika

Saatavaa on haettava palkkaturvana merilain (674/1994) 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisen meripanttioikeuden voimassa ollessa.

HE 175/2000
TyVM 9/2000
EV 172/2000

Lakiin tai sopimukseen perustuvaa vahingonkorvausta tai hyvitystä, jolla ei ole erityistä eräpäivää ja joka ei enää nauti 1 momentissa mainittua meripanttioikeutta, on haettava palkkaturvana kolmen kuukauden kuluessa tuomion lainvoimaiseksi tulosta tai vakiintunutta työmarkkinakäytäntöä noudattaen solmitun sopimuksen tekemisestä.

5 §

Työnantajan maksukyvyttömyys

Palkkaturvan saamisen edellytyksenä on työnantajan maksukyvyttömyys. Työnantaja on pidettävä maksukyvyttömänä, jos:

- 1) työnantaja on asetettu konkurssiin;
- 2) työnantaja on todettu kyvyttömäksi maksamaan ulosotossa olevia velkojaan;
- 3) työnantaja on laiminlyönyt ajallaan tilittää säädetyt ennakonpidätykset tai maksaa työnantajasuoritukset;
- 4) työnantaja ei ole tavoitettavissa tai on lopettanut toimintansa eikä työnantajan varoista pystytä saatavaa maksamaan; tai
- 5) työnantajan maksukyvyttömyys on muissa edellä mainittuihin verrattavissa tapauksissa palkkaturvaviranomaisen selvästi todettavissa.

6 §

Valvontavelvollisuus

Jos työnantaja on asetettu konkurssiin, työntekijän on säilyttääkseen oikeutensa palkkaturvaan ilmoitettava saatavansa työnantajan konkurssissa konkurssisäännön (31/1868) 19 §:ssä säädetyllä tavalla. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos saatava sisältyy pesänhoitajan laatimaan 11 §:ssä tarkoitettuun työsuhdesaatavaluetteloon. Lisäksi työntekijän on säilyttääkseen oikeutensa palkkaturvaan ilmoitettava saatavansa meripanttioikeuksineen myös aluksen pakkohuutokaupassa.

Jos työntekijä laiminlyö 1 momentissa säädetyt valvontavelvollisuutensa, palkkaturva voidaan tällä perusteella evätä joko kokonaan tai osittain.

7 §

Väärinkäytösten estäminen

Palkkaturvaviranomaisella on perustellusta syystä oikeus evätä palkkaturva tai harkita maksettavan palkkaturvan määrä seuraavissa tilanteissa:

- 1) työntekijän saatava perustuu sopimukseen tai järjestelyyn, joka on ilmeisesti tehty palkkaturvan saamiseksi;
- 2) palkkaturvana haettu saatava on ilmeisessä epäsuhteessa siihen, mitä tehtyyn työhön ja muihin olosuhteisiin nähden voidaan pitää kohtuullisena;
- 3) työntekijä hakee toistuvasti palkkaturvana samaan työnantajaan kohdistuvia saatavia.

Maksettava palkkaturva voidaan perustellusta syystä myös rajoittaa määrään, jonka työnantaja on maksanut työntekijälle vuoden kuluessa ennen palkkaturvahakemuksen jättämistä työsuhteesta johtuvina saatavina.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna samana työnantajana pidetään myös yritystä, jossa omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella on määräysvalta:

- 1) aikaisemmalla työnantajalla;
- 2) sellaisella henkilöllä, joka on, tai sellaisilla henkilöillä, jotka ovat aikaisempaan työnantajaan takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain (758/1991) 3 §:ssä tarkoitettussa läheisyysuhteessa; tai
- 3) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla henkilöillä yhdessä.

Työntekijällä, jolle on aiemmin maksettu palkkaturvaa, on oikeus hakemuksesta ennalta saada tietää, tullaanko palkkaturvaa rajoitamaan tai se epäämään 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla perusteella.

8 §

Palkkaturvana maksettavan vahingonkorvauksen tai hyvityksen ja odotusajan palkan enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Tämän lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua vahingonkorvauksen tai hyvityksen enimmäismäärä yhtä työntekijää kohden samalle työnantajalle tehdyn työn perusteella on 90 000 markkaa.

Merimieslain 18 §:n 5 momentissa tarkoitusta odotusajan palkasta maksetaan enintään se määrä, joka palkkaturvana maksetaan muiden työsuhteesta johtuvien saatavien suorituksena.

3 luku

Palkkaturvan hakeminen ja hakemuksen käsittely

9 §

Hakemus ja hakijat

Hakemus on toimitettava työvoimatoimistoon tai työvoima- ja elinkeinokeskukseen. Hakemuksen voi ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

Palkkaturvan hakijana voi olla työntekijä tai työntekijäjärjestö, jolle työntekijä on siirtänyt saatavansa perittäväksi. Työnantajan ollessa konkurssissa palkkaturvaa voi hakea valtioneuvoston asetuksella säädettyihin edellytyksiin työntekijöiden lukuun myös konkurssipesä.

Valtioneuvosto voi määrätä, millä 2 momentissa tarkoitettulla työntekijäjärjestöllä on oikeus ilman eri valtuutustakin edustaa jäseniään palkkaturva-asiassa.

10 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluiksi siten kuin hallintomenettelylain (598/1982) 15 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Silloin kun työnantaja ei omista alusta, jolla tehtyyn työhön merimiehen palkkaturvana hakemat saatavat perustuvat, hakemus on annettava tiedoksi myös aluksen omistajalle, jos tämä on työvoima- ja elinkeinokeskuksen tiedossa ja tiedoksianto voi tapahtua vaivattomasti.

11 §

Pesänhoitajan työsuhdesaatavaluettelo

Konkurssipesän hoitajan on viipymättä konkurssin alettua laadittava luettelo maksamatta olevista työsuhteesta johtuvista saatavista. Pesänhoitajan on yhteistyössä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa selvitettävä, mitkä saatavista voidaan maksaa palkkaturvana. Pesänhoitajan on varattava työntekijöille tai näiden edustajille tilaisuus lausua käsityksensä luetteloon merkityistä saatavista.

4 luku

Palkkaturvapäätös ja palkkaturvan maksaminen

12 §

Palkkaturvapäätös ja sen tiedoksianto

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava hallintomenettelylain 24 §:n edellyttämällä tavalla. Päätös on heti lähetettävä asianomaisille. Päätös on lähetettävä myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitettulle aluksen omistajalle.

Palkkaturvapäätöksessä on määrättävä 15 §:n mukaisesta takaisinmaksuvelvollisuudesta. Jos kysymystä takaisinmaksuvelvollisuudesta ei voida ratkaista huomattavasti viivyttämättä palkkaturvan myöntämistä, päätös takaisinmaksuvelvollisuudesta voidaan tehdä erikseen. Tämä päätös on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun takaisinmaksuvelvollisuus on pystytty selvittämään.

13 §

Palkkaturvan maksaminen

Palkkaturva maksetaan viikon kuluessa palkkaturvapäätöksestä. Palkkaturvana maksettavasta määrästä toimitetaan ennakoperintälain (1118/1996) mukainen ennakonpidätys ja pidätetään muut lain mukaan merimieslaissa tarkoitettun työntekijän palkasta vähennettävät maksut, jollei muualla toisin säädetä. Palkan ulosmittaus ja palkanmaksu-kielto ovat voimassa myös palkkaturvaa maksettaessa.

Työntekijälle maksettavasta palkkaturvasta työvoima- ja elinkeinokeskus saa käyttää valtion tämän lain tai palkkaturvalain (866/1998) mukaisen vastasaatavan kuittaukseen enintään sen osan, joka työntekijän palkasta lain mukaan on ulosmitattavissa.

5 luku

Takaisinmaksuvelvollisuus

14 §

Saatavien siirtyminen valtiolle

Palkkaturvana maksettavat saatavat siirtyvät kaikkine oikeuksineen valtiolle päätöksen antopäivästä.

15 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen.

16 §

Palkkaturvapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Palkkaturvapäätös on heti täytäntöön pantavissa niin kuin lainvoimainen tuomio, jollei tuomioistuimien käsitellessään palkkaturvaa koskevaa riitaa määrää, ettei päätöstä ole toistaiseksi pantava täytäntöön tai täytäntöönpanoa jatkettava.

17 §

Maksuhuojennukset

Ministeriö ja valtioneuvoston asetuksella säädettävään määrään saakka työvoima- ja elinkeinokeskus voi työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista tähän rinnastettavista syistä taikka perimisen ollessa maksuvelvol-

lisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan tai osaksi maksuvelvollisuudestaan.

Ministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen maksuhuojennusta koskevassa asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

18 §

Erityinen vanhentumisaika

Palkkaturva on perittävä takaisin valtiolle 10 vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä lukien, jona palkkaturvapäätös on annettu. Tämän jälkeen oikeus maksun saantiin on menetetty. Aikaraja ei estä maksun saamista ulosmitatuista, konkurssiin luovutetuista tai muun julkisen haasteen kohteena olevista varoista, jos saatavan perimiseksi on suoritettu ulosmittaus tai saatava on valvottu konkurssissa taikka muun julkisen haasteen perusteella edellä mainitun määräajan kuluessa. Erityisen vanhentumisaajan suhteessa saneerausmenettelyyn ja velkajärjestelyyn säädetään yrityksen saneeruksesta annetun lain (47/1993) 99 ja 99 a §:ssä sekä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 79 ja 79 a §:ssä.

6 luku

Muutoksenhaku

19 §

Kanne työnantajaa vastaan

Jos palkkaturvana haettu saatava on hylätty sen vuoksi, että työnantaja on riitauttanut saatavan eikä sen perustetta ja määrää ole saatu palkkaturvamenettelyssä selvitettyä, työntekijän on säilyttäväksensä oikeutensa palkkaturvaan nostettava kanne käräjäoikeudessa työnantajaa vastaan. Haastehakemuksessa on ilmoitettava, että kysymyksessä on tämän momentin mukainen kanne.

Tuomioistuimen on annettava haaste, haastehakemus ja siihen liitetyt asiakirjat sekä haasteen johdosta annetut vastaukset valtiolle tiedoksi. Valtiolla on, mikäli katsoo etunsa

sitä vaativan, oikeus tuomioistuimen asettamassa määräajassa ilmoittautua oikeudenkäyntiin vastaajaksi.

Tuomioistuin vahvistaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa valtioon nähden enintään ne saatavat, jotka työnantaja veloitetaan työntekijälle maksamaan.

Jos työnantaja on kiistänyt palkkaturvana haetun saatavan eikä työnantajaa ole voitu todeta maksukyvyttömäksi, saatava on hylätävä riittäisenä ja työntekijälle on annettava osoitus 1 momentissa tarkoitettua kanteen nostamisesta.

20 §

Kanne valtiota vastaan

Jos palkkaturvana haettu saatava, jota työnantaja ei ole kiistänyt, on hylätty selvittämättömänä tai perusteettomana, työntekijän on säilyttävä oikeutensa palkkaturvaan nostettava saatavan perustetta ja määrää koskeva vahvistuskanne käräjäoikeudessa valtiota vastaan.

21 §

Kanteen vireillepano ja oikeuspaikka

Määräaika 19 ja 20 §:ssä tarkoitettua kanteen nostamiselle on kuusi kuukautta. Määräaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Kanne on pantava vireille siinä tuomioistuimessa, jossa työnantajan olisi vastattava työpalkkasaatavaa koskevassa asiassa.

22 §

Saatavan selvittäminen työnantajan konkurssissa ja aluksen pakkohuutokaupassa

Jos työnantaja on konkurssissa tai asetetaan konkurssiin kanteen vireillepanoajan kuluessa, kannetta ei voi nostaa, vaan saatavaa koskevat riitaisuudet ratkaistaan konkurssimenettelyssä. Jos tällainen konkurssi peruuntuu tai raukeaa, lasketaan määräaika kanteen nostamiselle konkurssin päättymisestä.

Kannetta ei tarvitse nostaa, jos saatava valvotaan sellaisessa aluksen pakkohuutokaupassa, jota koskeva kuulutus on julkaistu kanteen vireillepanoajan kuluessa. Jos pak-

kohuutokauppa peruuntuu tai raukeaa, lasketaan määräaika kanteen nostamiselle siitä päivästä, jona huutokauppa kuulutuksen mukaan olisi ollut pidettävä.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus tehdä muistutus sellaista konkurssissa tai aluksen pakkohuutokaupassa valvottua saatavaa vastaan, joka voi tulla palkkaturvana maksettavaksi.

23 §

Uusi palkkaturvahakemus

Tuomioon tai aluksen pakkohuutokaupassa ulosottomiehen ratkaisuun perustuva saatava voidaan maksaa palkkaturvana, jos uusi hakemus tehdään kuuden kuukauden kuluessa tuomion tai ulosottomiehen ratkaisun lainvoimaiseksi tulosta edellyttäen, että palkkaturvan saamisen muut edellytykset täyttyvät.

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella, jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta 1 momentissa säädettyssä ajassa työttömyysturvalautakunnan päätöksestä tiedon saatuaan.

25 §

Työnantajan takaisinsaantikanne

Työnantaja ja muu maksuvelvollinen saa hakea takaisinsaantia palkkaturvapäätökseen

siinä tuomioistuimessa, jossa työnantajan olisi vastattava työpalkkasaatavaa koskevassa asiassa. Takaisinsaantikanteen on pantava viireille 60 päivän kuluessa palkkaturvapäätöksen tiedoksisaunnista.

Jos työnantaja tai muu maksuvelvollinen on konkurssissa tai asetetaan konkurssiin takaisinsaantikanteen viireillepanoajan kuluessa, maksuvelvollisuutta koskevat riitaisuudet voidaan ratkaista konkurssimenettelyssä. Riitaisuudet voidaan ratkaista myös aluksen pakkohuutokauppanenettelyn yhteydessä, jos sitä koskeva kuulutus on julkaistu takaisinsaantikanteen viireillepanoajan kuluessa.

7 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Tiedoksisaanti ja virka-apu

Työnantaja on velvollinen antamaan lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jolla on oikeus tarkistaa tiedot työnantajan kirjanpidosta. Poliisiviranomainen on velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua tietojen hankkimiseksi.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot.

27 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etuuden myöntämisen, on velvollinen palauttamaan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämispäivästä lükien.

28 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus palkkaturvan petollisesta hankkimisesta tai sen yrittämisestä tuomitaan rikoslain (39/1889) 36 luvun 1—3 §:n mukaan.

Rangaistus avustuspetoksesta, joka kohdistuu tämän lain mukaiseen huojennukseen tai vapautukseen, tuomitaan rikoslain 29 luvun 5, 6 tai 8 §:n mukaan.

29 §

Rahoitus

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitetun työttömyysvakuutusrahaston on maksettava valtiolle työntekijöille palkkaturvana maksettujen määrien ja työnantajilta perittyjen pääomamäärien erotus vuosittain jälkikäteen ministeriön lähettämän laskun mukaisesti. Tästä erotuksesta on kuitenkin vähennettävä työnantajilta tai muilta maksuvelvollisilta 17 §:n nojalla perimättä jätetyt määrät. Maksun viivästyessä sille on maksettava viivästyskorkoa 16 prosenttia.

30 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

31 §

Lain voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Tällä lailla kumotaan 21 päivänä joulukuuta 1979 annettu merimiesten palkkaturv laki (927/1979) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

32 §

Siirtymäsäännökset

Tätä lakia sovelletaan niihin palkkaturvahakemuksiin, jotka on jätetty työvoimaviranomaisille lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain 6 luvun muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan myös lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin.

Lain 23 §:n mukaisiin uusiin palkkaturvahakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan

tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos tuomioon perustuvaa saatavaa on ensimmäisen kerran haettu palkkaturvana kumotun lain voimassa ollessa eikä 1 momentissa mainitusta muutoksenhakua koskevien säännösten soveltamisesta muuta johdu.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palkkaturvapäätöksiin perustuvat valtion saavat vanhentuvat viimeistään vuoden 2010 päättyessä.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 1109

L a k i

konkurssisäännön 31 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä marraskuuta 1868 annetun konkurssisäännön (31/1868) 31 §, sellaisena
kuin se on laissa 867/1998, seuraavasti:

31 §

Työsuhteesta johtuva saatava, jonka pesän-
hoitaja on merkinnyt palkkaturvalain
(866/1998) 13 §:ssä tai merimiesten palkka-
turvalain (1108/2000) 11 §:ssä tarkoitettuun
luetteloon, on katsottava valvotuksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2001.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

N:o 1110

L a k i**Elintarvikevirastosta**

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala ja hallinnollinen asema

Elintarvikevirasto johtaa, suunnittelee ja kehittää sekä osaltaan suorittaa elintarvikkeiden ja niiden kanssa kosketuksiin joutuvien tarvikkeiden valvontaa sekä näihin liittyvää riskinhallintaa.

Elintarvikevirasto on hallinnollisesti maa- ja metsätalousministeriön alainen. Maa- ja metsätalousministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö vastaavat yhteistoiminnassa viraston tulostarkkausesta siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

2 §

Tehtävät

Elintarvikevirastolle kuuluu elintarvikelain (361/1995), terveydensuojelulain (763/1994), eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain (1195/1996) ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain (1100/1994) mukainen valvonnan johto ja

muut täytäntöönpanotehtävät siten kuin niistä mainituissa laeissa tai niiden nojalla säädetään tai määrätään.

Elintarvikevirasto huolehtii toimialaansa kuuluvien Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisten valvontaohjelmien järjestämisestä. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisten vierasainevalvontaohjelmien järjestämisestä Elintarvikevirasto huolehtii yhteistyössä Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen kanssa.

Elintarvikevirasto huolehtii toimialaansa kuuluvasta valtakunnallisesta tiedottamisesta ja riskiviestinnästä. Lisäksi Elintarvikevirasto tekee elintarvikevalvonnan kehittämiseksi tarvittavia tutkimuksia ja selvityksiä, osallistuu toimialallaan kansainväliseen yhteistyöhön ja järjestää toimialaansa liittyvää koulutusta.

3 §

Organisaatio

Elintarvikevirastoa johtaa ylijohtaja. Elintarvikeviraston toimintayksiköistä määrätään Elintarvikeviraston työjärjestyksessä.

HE 114/2000
MmVM 11/2000
EV 157/2000

2 400301/156

4 §

Asioiden käsittely

Ylijohtaja ratkaisee Elintarvikeviraston päätettävät asiat. Ylijohtaja voi työjärjestyksellä siirtää ratkaisovaltaa Elintarvikeviraston muulle virkamiehelle.

5 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään Elintarvikeviraston virkojen täyttämistä sekä ylijohtajan ja muiden esimiesasemassa olevien virkamiesten esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä.

Elintarvikeviraston työjärjestyksessä määrätään viraston toimintayksiköistä, sijaisuuksista, ylijohtajan apuna toimivasta Elintarvikeviraston sisäisestä johtoryhmästä sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista. Ylijohtaja vahvistaa työjärjestyksen.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Tällä lailla kumotaan elintarvikevirastosta

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

9 päivänä helmikuuta 1990 annettu laki (111/1990) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa elintarvikevirastossa sekä eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen elintarvikevalvonnan osastossa viireillä olevat asiat siirtyvät tämän lain voimaan tultua Elintarvikeviraston käsiteltäviksi.

8 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Elintarvikeviraston ja eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen elintarvikevalvonnan osaston virka- ja työsopimussuhteinen henkilöstö lihan tarkastushenkilöstö mukaan lukien sekä kyseiset virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa tässä laissa tarkoitettuun Elintarvikevirastoon. Virkojen siirtymiseen ei tarvita asianomaisten virkamiesten suostumusta.

Elintarvikeviraston johtajan virka lakkaa ja virkasuhde päättyy tämän lain voimaan tullessa.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1111

L a k i**Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksesta**

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala ja hallinnollinen asema

Eläintautien tutkimusta ja seuranta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, eläimistä saatavien elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden tutkimusta sekä näihin liittyvää riskinarviointia ja referenssilaboratoriotoimintaa varten on maa- ja metsätalousministeriön alainen Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos, jäljempänä laitos.

Laitos voi myös hoitaa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan elintarviketutkimuksen valvontatehtäviä hoitavan viraston talous-, henkilöstö- ja muut hallintopalvelut siten kuin laitoksen ja asianomaisten virastojen välillä sovitaan tai maa- ja metsätalousministeriö määrää.

2 §

Tehtävät

Laitos tekee eläinlääkintään ja eläimistä

saataviin elintarvikkeisiin liittyviä tutkimuksia sekä eläintautitilanteen selvittämiseksi samoin kuin eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä sairauksien ehkäisemiseksi, määrittämiseksi ja hoitamiseksi tarvittavia laboratorio- ja kenttätutkimuksia. Laitos suorittaa toimialallaan myös riskinarviointia. Laitos osallistuu tuotantoeläinten kansallisen terveydenhuolto-ohjelman toteuttamiseen ja terveysturvatoimien suunnitteluun sekä niihin liittyvään neuvontatyöhön.

Laitos toimii Euroopan yhteisön säädöksissä edellytettynä eläintauteihin ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun liittyviä kysymyksiä käsittelevänä kansallisena referenssilaboratoriona ja tekee tähän liittyviä tutkimuksia. Laitos huolehtii yhteistyössä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisesta.

Laitos valmistaa ja hankkii eläinlääkinnässä tarvittavia rokotteita, seerumeita ja dia-

gnostisia aineita sekä suorittaa näiden valmistusten laaduntarkkailua ja jakelua.

Laitos tekee ja seuraa toimialaansa liittyvää tieteellistä tutkimusta, osallistuu toimialallaan kansainväliseen yhteistyöhön, järjestää toimialaansa liittyvää koulutusta ja suorittaa muut tutkimukset ja tehtävät, jotka sille on erikseen säädetty tai jotka maa- ja metsätalousministeriö sille määrää.

3 §

Yhteistoiminta

Laitoksen ja sen sidosryhmien yhteistoiminnan tueksi maa- ja metsätalousministeriö voi asettaa neuvottelukuntia, joihin se kutsuu puheenjohtajan ja asianomaisen alan asiantuntijoita.

Laitoksen sekä muiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan kuuluvien elintarvikeketjun valvontatehtäviä hoitavien toimielinten tulosohjauksen yhteensovittamiseksi säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Organisaatio

Laitosta johtaa ylijohtaja. Laitoksen alueyksiköiden toimipaikat ja tarvittaessa toimialueet määrää maa- ja metsätalousministeriö. Muilta osin laitoksen toimintayksiköistä määrätään laitoksen työjärjestyksessä.

5 §

Tilaustutkimukset

Laitos voi tilauksesta suorittaa toimialaansa kuuluvia selvityksiä, tutkimuksia ja muita asiantuntijapalveluita.

6 §

Asioiden käsittely

Ylijohtaja ratkaisee laitoksen päätettävät asiat. Ylijohtaja voi työjärjestyksellä siirtää ratkaisuvaltaa laitoksen muulle virkamiehelle.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään laitoksen virkojen täyttämistä sekä ylijohtajan ja muiden esimiesasemassa olevien virkamiesten esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä.

Laitoksen työjärjestyksessä määrätään laitoksen ja sen alueyksiköiden sisäisistä toimintayksiköistä, sijaisuuksista, ylijohtajan apuna toimivasta laitoksen sisäisestä johtoryhmästä sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista. Ylijohtaja vahvistaa työjärjestyksen.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Tällä lailla kumotaan eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta 4 päivänä joulukuuta 1992 annettu laki (1202/1992).

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokseen tarkoittaa tämän lain voimaan tultua Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9 §

Siirtymäsäännökset

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, lukuun ottamatta eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen elintarvikevalvonnan osastossa vireillä olevia asioita, siirtyvät tämän lain voimaan tultua laitoksen käsiteltäviksi.

10 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen ylijohtaja ja muu virka- ja työsuhteinen henkilöstö, lukuun ottamatta elintarvikevalvonnan osaston henkilöstöä ja lihantarkastus-

henkilöstöä, sekä kyseiset virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitokseen. Virkojen siir-

tymiseen ei tarvita asianomaisten virkamiesten suostumusta.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1112

Laki

eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1195/1996) 6 §:n 2 kohta, 8, 9 ja 15 §, 16 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentti, 38 §:n 3 momentti, 43 ja 53 § sekä 56 §:n 2 momentti sekä
lisätään 4 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Mitä tässä laissa säädetään asianomaisesta ministeriöstä, koskee maa- ja metsätalousministeriötä, ellei valtioneuvoston asetuksella toisin säädetä.

6 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *valvontaviranomaisella* Elintarvikevirastoa, lääninhallitusta, 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua valtion viranomaista, kunnan valvontaviranomaista, tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavaa kunnan viranhaltijaa ja valtion tarkastuseläinlääkäriä.

8 §

Elintarvikevirasto ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista asianomaisen ministeriön alaisena.

9 §

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo Elintarvike-

viraston antamien ohjeiden mukaisesti tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa läänin alueella.

15 §

Ennen toiminnan aloittamista tai olennaisen muutosten jälkeen tulee teurastamoilla ja niiden yhteydessä olevilla laitoksilla olla Elintarvikeviraston hyväksyntä ja muilla laitoksilla vastaavasti kunnan valvontaviranomaisen hyväksyntä. Hyväksymistä on haettava kirjallisesti. Laitos on hyväksyttävä, jos se täyttää tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset.

16 §

Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava laitoksen hyväksymisestä, toiminnan lopettamisesta ja laitoksen hyväksynnän peruuttamisesta asianomaiselle lääninhallitukselle. Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava myös rekisteröimänsä kalastusalukset ja luetteloimansa ensisaapumispaikat.

kat ja niiden toiminnassa tapahtuneet muutokset lääninhallitukselle. Lääninhallituksen tulee antaa nämä tiedot viivytyksettä Elintarvikevirastolle, joka pitää kirjaa laitoksista, kalastusaluksista ja ensisaapumispaikoista sekä antaa laitoksille ja kalastusaluksille numeron.

21 §

Laitoksen on huolehdittava siitä, että siellä estetään elintarvikehygieenisten epäkohtien syntyminen. Tässä tarkoituksessa laitoksen on kustannuksellaan laadittava ja toteutettava laitosta valvovan valtion tarkastuseläinlääkärin tai kunnan valvontaviranomaisen hyväksymä valvontajärjestelmä (*omavalvontajärjestelmä*). Elintarvikeviraston tulee avustaa edellä mainittuja viranomaisia omavalvontajärjestelmän hyväksymisessä, jos nämä sitä pyytävät.

38 §

Kunnan valvontaviranomaisen on Elintarvikeviraston kehotuksesta ryhdyttävä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

43 §

Muutoksen hakemisesta lääninhallituksen ja Elintarvikeviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa.

53 §

Elintarvikevirasto pitää valtakunnallista rekisteriä kaikista hyväksytyistä laitoksista, rekisteröidyistä kalastusaluksista ja luetteloiduista ensisaapumispaikoista sekä hyväksymistään laboratorioista. Kunnan valvontaviranomainen pitää rekisteriä valvomistaan laitoksista, rekisteröimistään kalastusaluksista ja maidontuotantotiloista sekä luetteloimistaan ensisaapumispaikoista. Rekistereihin voidaan tallettaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Kunta on velvollinen pyynnöstä ilmoittamaan Elintarvikevirastolle ja lääninhallitukselle suorittamaansa valvontaa ja perimiään maksuja koskevat tiedot.

56 §

Elintarvikevirasto hyväksyy laboratoriot, joissa voidaan tehdä tässä laissa tai sen nojalla määrättyjä tutkimuksia. Laitosta valvova kunnan valvontaviranomainen tai valtion tarkastuseläinlääkäri hyväksyy kuitenkin laitoksen omavalvontajärjestelmän hyväksymisen yhteydessä laboratorion, jossa voidaan tehdä muita valvontaviranomaisen edellyttämiä, omavalvontaan liittyviä tutkimuksia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla hyväksymät laitokset ja laboratoriot voivat jatkaa hyväksymispäätöksen mukaisesti toimintaansa.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1113

Maa- ja metsätalousministeriön asetus**levitettäviä ravintorasvoja koskevista vaatimuksista annetun neuvoston asetuksen
valvonnasta**

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1100/1994) 2, 3 ja 11 §:n nojalla sekä sovittuaan asiasta kauppaja- ja teollisuusministeriön, sisäasiainministeriön ja Suomen kuntaliitto ry:n kanssa seuraavaa:

1 §

Elintarvikevirasto johtaa levitettäviä ravintorasvoja koskevista vaatimuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2991/94 valvontaa.

(EY) N:o 2991/94 valvontaa lääneissä ja kunta huolehtii valvonnasta alueellaan.

2 §

Lääninhallitus johtaa neuvoston asetuksen

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Ylitarkastaja Juha Ylä-Autio